

m. nicht zu belegen) *Spanne*, als Maass verschieden definiert: *wirkliche Spannbreite; Länge vom Handgelenk bis zur Fingerspitze; zwölf Añguli* AK. 2, 6, 35. 3, 4, 7. TRIK. 2, 2, 3. H. 398. HALĀJ. 2, 383. HIOUEN-TSANG I, 60. ÇAT. BR. 10, 2, 3, 8. 3, 11. 14. ÂÇV. GRHJ. 4, 1, 11. KAUC. 85. KARANAVJŪHA in Ind. St. 3, 280. MAHĀNĀR. Up. ebend. 2, 92. VARĀH. BRH. S. 26, 9. RĀGA-TAR. 4, 600. MĀRK. P. 49, 38. fg. BHĀG. P. 2, 6, 15. PĀNĀR. 3, 12, 3. Verz. d. Oxf. H. 93, b, N. Accent eines auf वि° ausgehenden comp. mit vorangehendem Zahlworte P. 6, 2, 31.

वितान (von 1. तन् mit वि) 1) m. n. *Ausbreitung, Ausdehnung, grosser Umfang* AK. 3, 4, 18, 116. H. an. 3, 414. MED. n. 130. HALĀJ. 5, 62. ऽग्-देतद्भुतवितानम् NILAK. 178. लता° so v. a. *ein Netz von Schlingpflanzen* R. GORR. 2, 56, 15. 20. 87, 9. 3, 21, 13. 5, 4, 4. 17, 10. VARĀH. BRH. S. 27, 3. Verz. d. Oxf. H. 187, b, No. 428, Z. 13. वल्ली° dass. ÇIC. 11, 28. विपिन° *ein dichter Wald* Gtr. 5, 5. Menge, Fülle, Masse: ज्योत्स्ना° R. 5, 11, 1. 3. दिनकरस्य भासाम् ÇIC. 11, 43. अम्बुमुचं वितानैः 4, 2. मेघ° Spr. 2072. क्लात्ति° so v. a. *grosse Abspannung* 1769. परिपूरितमुरत° *die mannichfaltigen Arten von Liebesgenuss* Gtr. 2, 16. — 2) m. *Ausbreitung d. h. gesonderte Aufstellung der drei heiligen Feuer: diese Feuer selbst* Ind. St. 9, 216. ÂÇV. ÇR. 1, 1, 1. KĀTJ. ÇR. 25, 7, 15. PĀR. GRHJ. 3, 8. GĀBĀLA bei KULL. zu M. 5, 84. यथावितानम् KAUC. 137. Als Devatā im SV. Ind. St. 3, 236, b. — 3) m. n. *das in's-Werk-Setzen, Ausführung, Entwicklung, Entfaltung: लोक°* BHĀG. P. 3, 26, 52. यज्ञस्य च वितानानि 7, 30. यज्ञ° 1, 17, 33. 3, 1, 33. उरुगार्हमेध° 5, 11, 2. नानाकर्म° 3, 9, 34. भ-क्ति° 25, 31. योग° 5, 22, 4. वेदवितानमूर्ति (वेदैर्वितन्यते स्तूपते मूर्ति-र्यस्य Comm.) 3, 13, 26. — 4) m. n. *Opferhandlung* AK. H. 820. H. an. MED. HALĀJ. 2, 259. 5, 62. MBH. 5, 1282. 13, 7374. उत्तमवितानयाज्ञिन् ÇIC. 14, 10. BHĀG. P. 2, 1, 37. 3, 16, 8. वितानायि 10, 69, 24. 74, 54. 85, 39. — 5) m. n. *Traghimmel, Baldachin* AK. 2, 6, 3, 21. TRIK. 3, 3, 258. H. 681. H. an. MED. HALĀJ. 2, 155. 5, 62. MBH. 1, 6961. 6, 2664. 8, 2656. HARIV. 6938. MRĀĪH. 92, 5. RAGH. 9, 50. 17, 28. 19, 39. VIKR. 76. ÇIC. 3, 50. Spr. 2034. 2156. VARĀH. BRH. S. 72, 4. KATHĀS. 8, 4. 73, 338. 74, 285 (am Ende eines adj. comp. f. ष्ट). RĀGA-TAR. 4, 652. BHĀG. P. 7, 4, 10. 8, 15, 20. 10, 70, 44. 81, 30. WEBER, KṚSHNĀG. 270. 272. PĀNĀR. 3, 7, 6. 15, 3. SADDH. P. 4, 12, a. BHATT. 5, 101. — 6) m. oder n. *ein best. Verband für den Kopf* Suçr. 1, 63, 18. 66, 3. — 7) n. *Bez. einer Klasse von Metren* H. an. MED. Ind. St. 8, 329. fgg. 367. COLEBR. Misc. Ess. II, 119. *ein best. Metrum: 4 Mal* — — — — 139 (III, 7). — 8) n. *Gelegenheit* H. an. HALĀJ. 5, 62. — 9) f. ष्टा N. pr. der Gattin SattrĀjaṇa's und Mutter Brhaddhānu's BHĀG. P. 8, 13, 36. — 10) adj. = तुच्छक, तुच्छ (तुत्थ st. dessen H. an.) AK. MED. = रिक्त TRIK. = प्रून्य H. an. HALĀJ. 5, 62. = मन्द (मत st. dessen MED.) AK. H. an. ष्ट° nicht leer ÇIC. 3, 50. वितान im Gegens. zu प्रमुदित so v. a. *niedergeschlagen* RAGH. 6, 86. — Vgl. मे-घ°, वैतान und वैतानिक.

वितानक m. n. 1) = वितान 5) *Traghimmel, Baldachin* ÇĀNDAM. im ÇKDr. KATHĀS. 48, 99. am Ende eines adj. comp. 57, 80. R. GORR. 2, 87, 23. 3, 61, 13. — 2) m. *ein best. Baum, = माड Caryota wrens Linn.* (liefert den Palmwein) RĀGĀN. im ÇKDr.

वितानकल्प m. Titel eines zum AV. gehörigen Pariçishṭa KĀRA-

NAVJŪHA in Ind. St. 3, 279.

वितानमूलक n. *die Wurzel von Andropogon muricatus* RĀGĀN. im ÇKDr.

वितानवत् (von वितान) adj. *mit einem Traghimmel versehen* KUMĀRAS. 7, 12.

वितानाय (wie eben) *einen Traghimmel darstellen: मेघवितानायते* (pass. impers.) MĀLATĪM. 148, 7.

वितामस (2. वि + ता°) adj. *licht, hell* KATHĀS. 111, 99.

वितापितर s. u. 1. तन् mit वि 5).

वितार (2. वि + तार) adj. *sternenlos* GHAT. 3. *ohne Stern* so v. a. *ohne Kern* (ein Komet) VARĀH. BRH. S. 11, 24.

वितारिन् (von 1. तर् mit वि) adj. s. ष्ट°.

वितिमिर (2. वि + ति°) adj. (f. ष्टा) *frei von Finsterniss, licht, hell* MBH. 1, 1255. 3, 1716. 2665. 5, 331. 13, 6366. R. 1, 76, 23 (77, 54 GORR.). 3, 43, 21. 4, 39, 2. 43, 59. 53, 3. 5, 18, 24. 7, 21, 9. BUĀG. P. 4, 2, 5. 30, 5. 6, 1, 36. 9, 1, 29. 10, 38, 33. वितिमिरे ज्ञाते *nachdem es hell geworden war* MBH. 1, 1479.

वितिलक (2. वि + ति°) adj. *keinen mit Farbe aufgetragenen Fleck habend* (auf der Stirn): वक्त्र BUĀG. P. 4, 26, 25.

वितुङ्गभाग (2. वि + तुङ्ग-भाग) adj. *anderswo als auf dem Höhepunkt stehend: क्रियगे (भानौ) वितुङ्गभागे* VARĀH. BRH. 18, 1.

वितुद् (von 1. तुद् mit वि) m. N. pr. eines gespenstischen Wesens TAITT. ĀR. 10, 69.

वितुन्न (wie eben) n. *eine best. Pflanze, = मुनिषषक, मुनिषष* AK. 2, 4, 5, 14. MED. n. 129. = शैवाल MED. f. ष्टा Flacourtia cataphracta Roxb. RĀGĀN. im ÇKDr.

वितुन्नक (von वितुन्न) 1) *Loch im Ohr für den Ring* RATNAM. in NIGH. Pr. — 2) Flacourtia cataphracta Roxb., m. AK. 2, 4, 4, 14. MED. k. 213. neutr. H. an. 4, 33. f. वितुन्निका RĀGĀN. im ÇKDr. — 3) *Koriander*, m. AK. 2, 9, 37. H. an. neutr. MED. RATNAM. 48. — 4) *blauer Vitriol*, n. AK. 2, 9, 101. H. 1032. masc. MED.

वितुल m. N. pr. eines Fürsten der Sauvira MBH. 1, 5536. विपुल ed. Bomb.

वितुष (2. वि + तुष) adj. *enthüllt* GOBH. 4, 2, 8. वितुषीकृ *enthüllen* SĪJ. zu ÇAT. BR. 1, 1, 4, 22.

वितुष्ट (2. वि + तुष्ट, partic. von तुष्) adj. *ürgerlich, verstimmt* PĀNĀR. 1, 4, 30.

वितूस्तय् (von 2. वि + तूस्त), °यति = तूस्तानि विवृत्ति VOP. 21, 17. 1) *entflechten, aufflechten: केशान्* P. 3, 1, 21. Schol. — 2) *vom Staube befreien: वि° पन्थानं वातः* UGĀVAL. zu URĀDIS. 3, 86.

वितृषा (2. वि + तृषा) adj. *graslos* BHATT. 2, 13.

वितृतीय (2. वि + वि°) 1) adj. *Bez. einer Art des Takman* AV. 5, 22, 13. — 2) n. *Drittel* ÇAT. BR. 6, 5, 3, 12. 17. 10, 2, 1, 5. 9. KĀTJ. ÇR. 16, 3, 30.

वितृप्तक (von वितृप्त, partic. von तृप् mit वि) adj. *gesättigt: कामाना-मवितृप्तकः der sich an den Genüssen noch nicht gesättigt hat* Spr. 5115.

वितृप्तता (wie eben) f. *Sättigung* MĀRK. P. 49, 19.

वितृष् (2. वि + तृष्) adj. *frei von Durst* BUĀG. P. 4, 6, 26. ष्ट° dessen Durst nicht gestillt werden kann 29, 40.

वितृष (2. वि + तृषा) adj. *frei von Durst: ष्ट° dessen Durst —, Ver*